

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban.
Hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felölös szerkesztő és kiadóulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.
A hásmegyel nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik hétfő s ünnepek utáni napok kivételével minden nap.

Előfizetési árak:
Égész évre 12 ft. — Félévre 6 ft. — Negyedévre 3 ft.
Egy hóra 1 ft. 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

TÁVIRATOK.

A kolera.

Budapest, okt. 3. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Teljesen megbízható forrásból jelentik, hogy a kolera Konstantinápolyban kitört s rendkívüli pusztítást visz véghez.

Salvator főherczeg Zágrábban.

Zágráb, okt. 3. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Salvator Lipót főherczeg tegnap megérkezett, és meglátogatta Vranyczanyi Lajos bárót, ki a főherczeg rendelkezésére bocsátotta kastélyát. Majd meglátogatta a főherczeg báró Bechtolstein hadtestparancsnokot, és a tüzérsztekkel együtt ebédelt. A főherczeg este 8 órakor Lembergbe utazott vissza, ahonnan 14 nap múlva állandó tartózkodásra Zágrábba érkezik.

Összeesküvő török diákok.

Budapest, okt. 3. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Konstantinápolyban messze elágazó államellenes összeesküvésnek jöttek nyomára. Az összeesküvők valamennyien orvos-növendékek, kik közül ötvenet már le is tartóztattak.

A király Mödlingben.

Budapest, okt. 3. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) A király ma reggel 9 órakor Mödlingbe érkezett, hol Auersperg gróf kerületi főnök és a környékbeli polgármesterek által fogadtatott. Thoma polgármester üdvözlő szavaira a király kegyesen válaszolt, ezután a felékesített városon keresztül a „Perencz József” intézetbe hajtatott, hol Falkenheim gróf földmivelésügyi miniszter és Kilmansseggróf helytartó váraokoztak a felségre.

A főrendiház ülése.

— Okt. 3-án. —

(A „Zombor és Vidéke” eredeti távirati tudósítása.)

A vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslat.

Elnök: *Szlávy József*, Jegyzők: br. *Rudnyánszky József*, *Gaal József*, *Gyulay Pál*.

A kormányt képviselik: *Wekerle Sándor* miniszterelnök, br. *Fejérváry Géza*.

Elnök megnyitván az ülést elrendeli a napirend értelmében az üresedésben levő bizottsági tagságokra. Megtörténvén a szavazás, kihirdették az eredményt, mely szerint megválasztották az igazóti bizottságba, gr. Csáky Albint a közjogi-és törvénykezési bizottságba, br. Vay Béla, Szontágh Pál a közgazdasági bizottságba, br. Nanássy János a fegyelmi bíróságba *Gaal József*, gr. *Zichy Aladár*.

Következik a napirend, a vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslat általános tárgyalása.

Gaal József jegyző ismereti a javaslatot.

Schlauch Lőrincz nem fogadja el a javaslatot. Szól a kölesünhozásról, mely a javaslat s a már elfogadott polgári házasságról szóló javaslat között van. A vallás szabad gyakorlatára úgy a mint a törvény azt akarja, megrendíti a vallásosságot.

Magyarország még ma keresztény, de ha a javaslat törvényé válik, nem lesz az. Beköltözik a kozmopolitizmus, kitörli Magyarországot az államok sorából, hol létalap a valóságosság; Magyarország vallás tekintetében azon lesz minő nincs a világon. Magyarország elmondhatta, hogy erős vagyok, családom, iskolám, közéletem magyar; ezt nem mondhatja el többé. Individuilitásunkat, hogy létezeshünk meg kell minden külső befolyástól óvni. Nem a katolicizmus és a proteztantizmus ellenségei egymásnak, hanem a vallástalanság, mely tultesi magát az erkölcsi korlátokon. A vallástalanság, mely a szenvedélyek orgiáiból büszkén emeli fel fejeit, ez az ellensége minden erkölcsi alapnak. A magyar államnak ezental épp úgy kötelessége megvédeni a vallási anarkistát, mint a politikust s ez föltöte veszélyes. Az istennek tisztelete ez hozza államnak, ezt az alapot dönti meg a javaslat.

Szembeállítja a recepiót és a jelen törvényjavaslatot, az egyik befogadja a zsidót, a másik pedig kiereszti az atheizmusban. Iszonyu lecke származik e liberalis államfértiaknak abból, hogy sektákat enged. Érdekesen fejtegeti a vallástalanságot s kérdi miért tür meg olyan elemeket, a melyek lerántják vallásokat. A hitetlenség-törvény beiktatásra, mert a feletkezetenélküliség azt teszi, sehol sincs meg, csak véltünk. A gyakorlati élet e kérdésben most tanit, mert az elmélet, veszedelmes a javaslat, mely csak elméletre alapul.

Kilencszázados politikai és erkölcsi állapot rombol le ez a javaslat, a mely szétbontja a kozmopolitizmus besztürődésével a magyarországi összetartó erejét. Éppen a magyar családok fogják e liberalis törvények veszedelmét érezni. Hatalmas támadás intéz a kozmopolitizmus ellen, a mely a legnagyobb ellensége a mi viszonyainknak.

Nem fogadja el a javaslatot. (Eljenzés.)

Gróf Csáky Albin. A feletkezetenélküliség ellen tett kifogások készitettek felszólalásra, hogy kifejtse indokait, a melyek az elv elfogadásra vezettek. Tervezés az az állítás, hogy a feletkezetenélküliség új állapotot terem. Ismerteti a luteránusok és baptisták, a többi apró sekták ügyeit, amelyek ma is kívül állanak a felekezeteken.

Ezeket illetőleg kérdés, hogy be akar-e menni az elismert felekezetek közé, kérdés nem támadnak-e új sekták. A kérdés csak az, hogy a már meglévő helyzet szabályozzák. Törvény nélkül ez állapotokat nem lehet hagyni, ezt törvényel kell szabályozni. A javaslat törvényerőre emelkedése esetén a baptisták, nazarenusok vissza fognak szorítottani, ez eredmény?

Ma mindenki köteles valamely felekezethez tartozni, a javaslat ezt elejti. Ez újítás, ha a lelkiismereti szabadság nem tiszta frázis, az újítást meg kell tenni; lesz és vannak ugynevezett kitélenek és valástalanok, ezeknek semmit sem biztosít a törvényjavaslat többet, mint a jelen állapot ad.

A kinek lelkiismerete tiltja, hogy fennálló felekezetek külső eszekmenyheiz rész vegyenek, miért legyenek erre kényszerítettek, születésnél, házasságnál és halálokban. Hol végződik a felekezeti kényszer? Csakis az anyagi hozzájárulásnál, mert az illető csak arra van kényszerítve, hogy fizesse a járulékokat a felekezetnek, a hova tartozott.

Az igazságtalanság, ez hypokrizis. Ha meg aggályok vannak a javaslat ellen, utal arra, hogy nem mi vagyunk az elsők, mert minden civilizált államban meg van a törvénybe is beiktatva a felekezetenélküliség és ennek semmi káros hatása nem volt. A jelenlegi vallásfelfogások mindegyike felekezetenélküliségre volt alapítva. Szükségesnek, elodázhatalannak tartja a javaslatot minden határozatával együtt.

Brankovics György szerb patriarka: Politikai és nemzetiségi szempontból vonja bírálat alá a javaslatot, mely szerinte csak zavart és nyugtalanságot idéz elő, a nélkül, hogy használna. Nem fogadja el a javaslatot.

Szász Károly dunamelléki ref. püspök általánosabban elfogadja a javaslatot, mert a vallászsabadság elől kitérni nem lehet. Ez a lelkiismeretes szabadság, a melyen proteztantizmus alapul. Partkonkurens van a mi egyházi és az amerikai vallásviszonyok között. Elfogadja a zsidó recepeziót is, mely százados mulasztás helyre hozása, hozzájárul, hogy letesítsék az elismert val-

Ki nagy választék és olesó árak mellett akartéli felöltőt vásárolni, az jöjjön

Flesch Testvérek

czéghez. Üzleti elvünk: „a csekély haszon nagy forgalom által kiegyenlítődet nyer.”

lások kategóriájába. Nem volt soha a rohamos és korlátlan haladás barátja és épen ezért a felekezetenélküliséghez nem járult. Ez törvényhozási hiba, ez ugriás a szólté. A ki a vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslat elvét elfogadta, az nem ismerheti el a felekezetenélküliséget, a semmi vallás gyakorlatát.

A katolikus az ő egyházának neve és hitének egyetemességét vindikalja, az egyház szertartásainak e kedélyre való mely benyomását tartja vallása arkanumának.

A protestáns a felemelő szónoklatot, a benső eneket veszi olyannak, a mely hatásos van a lelkiületre.

Az erkölcselenségnek jobb elemzése a vallás, mint a büntető törvény fenyegetése. A törvény megengedi, hogy a föld keresé-
gének bármely szektája itt szerezzon praeci-
fikát, a ki nem talál magának vallást, annak
nincs szüksége vallásra s rea nincs szüksége
a magyar államnak. A felekezetenélküliség
az anarkia-rendszer csonka utánzása.

A szabad egyház szabad államban és
lehet Amerikában, de vajjon ajánlható-e Ma-
gyarországon, az kétséges előtte. Szól a ná-
lunk létező egyházakról, a javaslat nem ta-
madja meg a dotációban s a védelemben az
egyházakat. A tárgyalást holnap folytatják.

Az osztrák delegáció ülése okt. 3-án.

(A „Zombor és Vidéke” távirati tudósítása.)

Cchlumetzky elnök negyed tizenegy
órákor megnyitja az ülést. A bizottság tagjain
kívül jelen vannak *Kálnoky* gróf külügy,
Krighammer báró hadügy, *Kállay* pénzügy-
miniszterek és *Sterneck* báró tengernagy.

A fegyverszövetség Szerbiával.

Dr. *Paczák* delegáció interpellációt
intézi a közös külügyminiszterhez:

„A közös bizottság költségvetési albi-
zottságában az állítattot, hogy Szerbiával
semminemű fegyverszövetség nem jött létre.
Alólrottak bátorodnak a következők, francia
nyelvből németre átfordított es Szerbiával
történt megállapodást előterjeszteni.

1. Szerbia kötelezi magát arra, hogy
Ausztria-Magyarországnak a megszállott tar-
tományokban a béke fenntartására és helyre-
állításra segílyre lend.

2. Szerbia kötelezi magát, hogy senki-
vel hadügyi megállapodásra, vagy mas tartal-
mu szerződésre egy harmadik állammal
Ausztria-Magyarország kifejezett beleegyezése
nélkül nem lép. Pirocsanac.

3. Ausztria-Magyarország az Obreno-
vics-pártnak minden eshetőségére biztosítja
Szerbia trónját.

4. Ausztria-Magyarország kötelezi ma-
gát arra, hogy Szerbiának Bulgária ellenében
szabad kezét biztosít s egy esetleges, Bul-
gáriával való háború esetében minden előnyt
és hasznót Szerbiának enged át. Mijatovic,
Pirocsanac. Khevenküller.

Ez okból kérdi *Paczák*, hogy való-e ez
az 1887-ben kötött szerződés s fennáll-e az
még ma is?

A hadi tengerészet.

Apróbb ügyek elintézése után áttérnek
a napirendre és *Stress* betereszti a hadi ten-
gerészetre szóló jövő évi költségelőirányzatot.

Kaflan delegatus a közös hadi tenger-
észetről szólva megjegyzi, hogy partvédelem
szempontjából a hajóállomány ugyan nem
esik kifogás alá, sőt talán sok is de egy
esetleges offenzívó akcióra nem elegendő.
Számos kifogás után interpellációt intéz a
miniszterhez a végből, hogy miért nem javi-
tották ki a Miramarest a birodalom hajó-
gyárában és miért szerették be a Satalit
Maros és Leittra gépeit külföldről.

Városi közgyűlés.

Intermezzokban fölülte érdekes s mond-
hatónk derült hangulatu rendes közgyűlés
volt városunk törvényhatóságának f. hó 3-án.

A közgyűlést, mely látogatottság dol-
gában is fölülte áll a szokottnak, — *Sándor*
Béla főispán d. e. 9 órákor nyitotta meg s
annak első tárgya a polgármester jelentése
volt a közügyek állapotáról, mely — mint
általán szokásban van, — szónékkül vételet
tudomást. S a tárgyszerozat további pontjai
melyek okt. 2-iki számunkban közöltettek,
egészen a 6-ik pontig, minden észrevétel nél-
kül intéztetek el a tárgyak természet szerint.

A prostitúált történelmi társulat.

Vitát csupán a 6. pont keltett, mely a
tárgyszerozatban ily czim alatt található:

„Főispán ur *önéltőségének* felhívása
az ezredéves kiállítás tárgyában.”

Mint azt lapunk egyik mult számában
megirtuk, a város pénzügyi s gazdasági bi-
zottsága ugy találta, hogy városunk ily tör-
ténelmi eseménnyel, mely festészet vagy
szobrászati alkotásra volna érdemes s az
állandó választmány is ily értelmű határozat
javaslatot terjesztett elő.

Szólásra jelentkezett *dr. Donoszlovics*
Vilmos: Tekintetes közgyűlés! A gazdasági
és pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy mi
mint erkölcsi testület ne jelenjünk meg semmi-
vel sem, a millenniumi kiállitáson. Igaz, hogy
városunk multjában egyes kimagasló orszá-
gos nevezetességű eseményt, ami megörökít-
hető lenne, — nem találunk, sajátos helyze-
tünknel fogva, azonban reánk, mint városra
nézve, egyes kisebb események összege
meltán bir annyi értékkel, hogy az megörök-
kítették. A multak iránti kegyelet és a jövő
nemzedeknek példa gyanánt mi lenne ma-
gasztosabb: mint a város történelmét a mil-
lenniumra megratni.

Sokkal kisebb városok, sokkal kisebb
anyagi helyzetben es millenniumon történetün-
ket megratják es így vesznek részt az orszá-
gas kiállitáson.

Dr. Gyurisics mi is részt veszünk!

Dr. Donoszlovics, Igen részt vesznek
egy es iparos kiállitók, de a város, mint er-
kölsi testület nem vesz részt. Tudommal
a Bács-Bodrogh megyei történelmi társulat
a vármegye multját óhajotta megratni, a
mely nagy müben Zombor városa története
bizonyára helyt kapott volna, — azonban —
melleleg mondom, mert az nem tartozik ide,
a társulatnak három ezer forintja, melyet e
ezelra szánt, elkallódott es így városunk tör-
ténete ezen részből alig fog megjelenhetni.
Tekintettel arra, hogy városunk multját al-
posan ismerő regészünk, a ki nem csak me-
gyei, hanem azon tul is kellő jó hírnévvel
bir, a ki ötszáz forint tiszteletdíj mellett haj-
landó lenne a város monographiáját megörök-
kíteni, indítványozom, hogy Zombor városa
irassa meg a millenniumi kiállitásra, mint
más városok is tették, a város multját, tör-
ténetét es így monographiájával vegyen részt
a kiállitáson. (Helyeslesek.)

Schlagerter Gyula polgármester nem
ajánlja elfogadásra *Donoszlovics* indítványát,
mert egyes iparosaink ugy is kiállitának es
igy a város megjelen a kiállitáson, másrészt
ez külön indítvány, a mit felszólalónak az
alapszabályok értelmében 24 órával előbb
be kellett volna jelentenie.

Egyébként két év előtt a város mult-
jának megörökítésére egy bizottság lett ki-
küldve, a mely azonban az ügyet még ta-
nulmányozza.

Sándor Béla főispán: Felszólaló *dr.*
Donoszlovics ur itt egy súlyos váddal illetett
egy társulatot, a mely magát itt nem védel-

TÁRGZA.

Üti rajz.

— A „Zombor és Vidéke” eredeti tárajza. —

Irtá: **SIRIUS.** (4.)

Nevezetesebb épülete, mint már fentebb
s említett, van számos, ilyen: a múzeum,
a tudományos egyetem, a katonai intézet, a
miniszterek palotái, az államvasuti indóház, a
törvénykezési palota stb. stb.

Van villamvilágítása is, a főbb utczeit
pedig ló- és villamvasut járja be. Villamos
vasut vezet a királyi parkba is, mely a kö-
zönség részére mindenkor nyitva áll. Hanem
ez a villamos vasut még nagyon kezdetleges
lehet, mert útközben többször fölmondja a
szolgálatot úgy, hogy az utas megúna a
sok várakozást, ott hagyja a 35 parás jegyét
és kiszáll, mert gyalog hamarabb eljut va-
lahová, mint az akaratos villamos kocsin.

A királyi park jó kívül van a városon,
a ki oda gyalog igyekszik ki, útközben két-
szer megéhezik es háromszor megszomjazik.
Különbön sok látni való nincs a parkban,
bár ha egy része meglepő szépen es műz-
léssel van is berendezve, mert a disztét nagy-
ban csökkenti az, hogy széles országutak sze-
lik keresztül-kasul, melyeken az ökrös sze-

kerék vánszorogva döcögnek át. A királyi
nyaralónak pedig — mely előtt egy meg-
számlálhatlan karú roppant nagy nyárfa szol-
gáltatja rezgő leveleivel az árnyékot a nap
heve ellen — oly primitív külseje van, hogy
semmi vonzerővel sem hat az emberre.

Micsoda Budapest Belgrádhöz ké-
pest?!

Ég es föld a különbég a kettő közt.

Míg Budapest naponként újabb es újabb
nagyszerűségekkel lepi meg a felrándulókat
es nem csak a saját honfiat, de az idege-
neket is úgy vonza magához, mint a mag-
nes a vasat, — addig Belgrád csigalépéssel
halad es inkább taszit, mint vonz úgy, hogy
egy emberi életben Belgrádot egyszer meg-
tekinteni untig elég.

Egy tekintetben azonban már Belgrád
is a világvárosok sorába emelkedett es pe-
dig: a vendéglői tekintetében. Az ételek es
italok itt is rozsok es méreg drágák. Egy
adag sült csirkét 80—100 parántért veszte-
getnek, de ha a kelner — a ki egyébként még
fakkot is visel — elad találja a porciót, ak-
kor önkéntelenül is azt kérdezed tőle, hogy
tulajdonképen hol is keresd a tényérban a
sült csirkét?

Nagyító üveg kell hozzá, hogy megta-
lálhasd! Azért ajánlom annak, a ki Belgrád-

ba utazik, kogy „ókula” nélkül ne lépjen a
vendéglőbbe.

„Magyarország nem volt, hanem lesz”,
— mondta a nagy Széchényi. De ki tudna
hamarjában azt megmondani, hogy Belgrád
lesz-e, vagy pedig csak volt?!

Belgrádból Páncsovára ugrottam át,
mert Belgrád es Páncsova közt helyi-hajók
közvetitük a forgalmat es személyszállitást.

Mielőtt azonban az utolsó állomásnak
„Isten hozzátot” mondanék, megemlítem még
azt is, hogy a hajón a társaság kezdettől fog-
va végig kitünő hangulatan volt. Es ezt
nemcsak a különféle „medecinákkal” meg-
töltött butykosok, flaskók, ibrikék, kabakok
es minden néven nevezendő ivó-szerszámok
idéztek elő, hanem azok a bájos dalár-
nők is, a kik ott körülfogtak bennünket,
mint a méhek a virágokat, es Demosthenesi
nyelvecskéikkel iparkodtak belőlünk kiszivni
a pajzán jó kedvet.

Magyar ember az asszonyok közül csak
a „kabait” szereti igazán, de ha ezeket a
bogárszemű, ébenhajú es eperajkú nymphá-
kat látta, lehetetlen volt be nem vallania,
hogy a „kabain” kívül ezek is érnek meg
v a l a m i t.

(Folyt. köv.)

mezheti, ennél fogva felkérem a felszólaló urat, magyarázza meg szavait, adjon arról fölvilágosítást, mit ért az alatt, hogy a megyei történelmi társulatnál három ezer forint elkallódott. E kitételrel a történelmi társulatot *prostituálja*. En ezt szó nélkül nem hagyhatom.

Dr. Donoszlovits Vilmos. Én tisztelt közgyűlés éppenséggel nem akartam sérteni a történelmi társulatot, — sem pedig személyt, aki révén a három ezer forintja a társulatnak elkallódott, én csak mint felszólalásomban jeleztem, és csak közbevetőleg említettem fel az esetet, hogy a város multja, mert nem juthatott még a megyei monografiába. Ha azonban ömeltósága kíváncsi, ezt bármikor szívesen az illető nevét megmondom. — (Közbeszólások, ki volt az? hogy hívják?)

Sándor Béla főispán. Ismételve felszólalom a bizottsági tag urat, nevezze meg az illető nevét, mert ha az eset itt fel lett említve és oly súlyos váddal illetve, hogy három ezer forint elkallódott általa — ugy ohajjtuk tudni, hogy ki volt az illető?

Dr. Donoszlovits: Miután ömeltósága oly súlyt fektetett rá, általános derűtlenség között megmondja az illető nevét.

Dr. Molnár Gyula: Az a kitétel, hogy „elkallódott”, — ugy látszik — téves magyarázat folytán nagyon is sérelmesnek találattik, sőt a főispán szerint prostituálja a történelmi társulatot, pedig az igen helyes megnevezése annak, a miről mást mondani nem lehet. Ha valamely pénz rendeltetésétől eltérő célra fordították, föltéve, hogy büntetendő cselekmény nem forog fenn, arra azt szokták mondani, hogy „elkallódott”. Szóren-szálan elveszélődött. Én ugyan megengedem, hogy nem mirának tartozik a történelmi társulat ügye, de a kritika szabadsága reánk tartozik. S hogy dr. Donoszlovits kitétele a történelmi társulatot prostituálta volna, az szerintem nem áll meg.

Főispán: Én is csak azt mondtam, hogy e tárgy ide nem tartozik. Egyébként megjegyzem, hogy a történelmi társulatnak nem volt s nincs is 3000 frtja, hanem a vármegye megszavazott a megyei monografia megírására 10.000 forint s abból kapott eddig a történelmi társulat 3000 frtot. Dr. Donoszlovits Vilmos bizottsági tag ur különben oly önálló indítványt terjesztett elő, melyet a tanácskozási rend ezuttal tárgyalni nem enged s így fölkérem, szíveskedjék indítványát jövő közgyűlés elé írásban betérjeszteni.

Dr. Donoszlovits Vilmos: Miután ugy látom, hogy a tisztelt közgyűlés e tárggyal önálló indítvány alakjában ohajt foglalkozni, fentartom a jogot jövő közgyűlés elé írásban betérjeszteni.

Kap-e Kapp?

Ezzel a kissé hosszúra nyúlt vita véget ért s a közgyűlés ismét lemorzsolst szó nélkül több-kisebb jelentőségű tárgyat.

Választott e közben titkos szavazás után irodatisztet s valóságos korteskedés folyt az ártalan irodatisztai állásért, melyre a kandidáló bizottság Burnats s Radoszavlyevitset hozta javaslatba. Az előbbi 37 szavazattal a másik 18 szavazata ellenében meg lett választva s a tanács utasított, hogy a szabályszerű esküt vegye ki.

Titkos választás folyt az Esztergamy Károly elhalálózása folytán megürült központi bizottsági tagsági hely betöltése iránt s Ambrozovits Gyula 35 szavazattal Szakáll Adorján 17 szavazata ellen megválasztott.

Többek kívánságára most vétetett elő a tárgysorozatban későbbre helyezett tárgy, t. i. a Falcione Gyula ösztöndíj alapítvány adományozása.

Féjér Gyula apátplébános hosszasan fejtegeti az alapító intenciót s figyelmezteti a közgyűlést, hogy akár hogy szavaz, a magas ministerium föltétlenül Kappnak fogja az ösztöndíjat odaadni, mert nem fogja mellőzheti az alapító intenciót.

Paul Kálmán: Tisztelt törvényhatósági bizottság! Helytelen és semmivel sem indokolhatónak kell kijelentem a t. apát ur felszólalását. Mert míg egyrészt az előttünk fekvő kérdés a korteskedést meg nem tűri, addig másrészt a Falcione-alapítvány szabályzata

nem szorult interpretálásra. Ugyanazért tiltakoznom kell a felszólalásból kirívó azon intenció ellen, a mely a törvényhatósági bizottság tagjait preokupálni törekszik. Még inkább helytelenek tartom a felszólalásban rejlő fenyegetődzést, mely kilatásba helyezi azon most még nem is gyanítható eredményt, hogy a ministerium ezen vagy azon választást helybenhagyni nem fogja.

Ezzel szemben hivatkozom az el nem tagadható s mindnyájunk által ismert tényre, hogy a folyamodók közül adhatjuk szavazatunkat bárkire, a kit az ösztöndíjra érdemesnek ítélünk, se jogunk gyakorlatában, sem a t. apát ur felszólalása, sem pedig a ministeriumnak esetleges döntése akadályozni nem fog.

Ajánlom ennél fogva a t. bizottságnak, hogy mindenki meggyőződése szerint járuljon az urnához.

A vitában részt vettek még dr. Molnár Gyula s dr. Drakulis Pál is, mire a főispán a titkos szavazást rendelte el.

Soha ilyen érdekes szavazás nem volt. Veszedelmes egyformasággal nőtt a szavazat arány s végül beállott a legtrikább esetek egyike, hogy t. i. a szavazatok teljesen megoszlottak s ily esetben az elnök szavazata dönt.

A főispán aztán Dömötörre szavazott a mi eldönté a vitát.

Telefön Budapesttel.

A „Bácska” érdemes szerkesztője dr. Balogh Ernő bizottsági tag egy igen derék indítványt tett, hogy t. i. a város tegyen fölterjesztést a kereskedelmi ministerhez, hogy kapjunk mi is telefon-összeköttetést az ország fővárosával, s az állami távbeszélő hálózatba foglalj városokkal.

Dr. Molnár Gyula nem tartja szükségesnek a fölterjesztés elodázását s kéri haladéktalanul megtenni a fölterjesztést.

Koczár Zsiga: Helyesli, hogy előbb az előfizetők szaporítása célozzatik, de erre nézve egy öt tagu bizottság kiküldését kívánja. Kiküldetik egy öt tagu bizottság.

Mikor az állandó választmány önmagát szavazza le.

A tárgysorozat 40. pontja így hangzott: „Fogaras vármegye közönségének megkeresése az egységes választási törvénynek meg a f. évben leendő alkotása iránt a magyar kormányhoz és a képviselőházhoz intézett föliratának támogatása iránt.”

Tudni való dolog, hogy a közgyűlés tárgyait az állandó választmány készíti elő, mely áll a polgármester elnökelete alatt a tisztviselői karból.

Az állandó választmány által előterjesztett szokott javaslat a város előjárásának a meggyőződését tartalmazza, melyet alapos megfontolás után terjeszt a közgyűlés elé elfogadás végett.

Most ez a javaslat egy pökönparányi mérvben politikai színzettel bírt, t. i. azt tartalmazta, hogy miután a kormány ugy is foglalkozik az egységes választási törvény megalkotásával, ennél fogva a felirat tárgyatlan.

Sándor Béla főispán tehát azt indítványozta az elnök székéből, hogy az állandó választmány javaslata mellőztessek s szó nélkül mondassék ki a „semmi közöm hozzá”!

Dr. Molnár Gyula: Az állandó választmány javaslata korrekt és én az állandó választmány javaslatát fogadom el.

Most következett a legérdekesebb momentum. Főispán fölteszi a szavazásra a kérdést.

Felállanak rendre-sorra az állandó választmány tagja, a kik még pár perc előtt javasoltak egy határozati javaslatot s midőn szavazásra kerül a sor: önmagukat leszavazták.

Még egy tárgyról kell megemlékeznünk. A költségvetés tárgyalása alkalmából dr. Molnár kérdést intéz a polgármesterhez, hogy szándékozik-e közelebb a villamos világítás behozatala iránt javaslatot terjeszteni elő? A felelet körülbelül az volt hogy: nem! A kérdés még nem értett meg annyira, hogy benne dönteni lehessen.

Ez annyit jelent, hogy egy évig mindeusre sötétben maradunk.

Jó az nekünk?

Politikai hírek.

Aref. lelkészek javadalmazásának rendezése. Az ev. ref. hitvallású lelkészek javadalmazásának rendezése ügyében Eötvös Loránd báró közoktatásügyi miniszter felhívta az egyházi főhatóságokat, hogy az egyház-megyéik területén rendszeresített lelkészek, valamint segéd-lelkészek jelenlegi javadalmazását magában foglaló kimutatást készíttessenek s azt rendelkezésére bocsássák. A kimutatásokban ki kell tüntetni: mennyi a lelkész évi készpénz fizetése, ide értve a stólat és pár-bért. Hány hivatást számlál az illető község, mennyi és miből áll a lelkész földileménye (papi-telek). A telek művelésére kötelezve vannak-e a hívek, vagy sem, s végre a hol lelkészi telek nincs, elvez-e, és mily illetményt a lelkész papi telek kárpótlásáért.

Az országos funerátor.

— Vasvári Kovács József halála. —

A népszínház és a színésznyugdíjintézet épületének homlokzatáról szomorúan hirdeti a fekete lobogó, hogy az öreg funerátor nincs többé.

Tegnap reggel halt meg a nagy-surányi színészmenedékházban, melynek megnyitása óta állandó lakója volt s halálával egy érdekes és sokat hány-vetett élet ért véget.

Ismeretes alakja volt ő a fővárosnak. Ki nem látta volna még Budapest utcáin vállaira hulló őszbecsavarodott hajával Vasvári Kovács Józsefet, örökösen panyókára vetett fölülével sétálni, vagy az „Orient” előtt ülni, önelégült arccal szíva jöföle verpeletit.

Iszogatni is szeretett. Poharászok közben gyakran összekoczkodott volt néhai jó Tihanyikkal, a ki egy ízben így évődött vele: — Vén lóköd! hiába kurizálsz nekem, én viszem a keresztet még a koporsód előtt, nem te az enyém előtt.

Négy nappal utóbb roskadozó léptekkel vándorogott ki Vasvári Kovács a Tihanyi koporsója előtt a temetőbe.

Azóta is mindig elkomorult, ha Tihanyit emlegettek előtte.

Mint funerátort mindenki ismerte. Az utolsó évtizedek alatt minden nevezetesebb magyar ember halála alkalmával ő vitte ki a keresztet a temetőbe. Egy felesztendő előtt történt, Kossuth Lajos temetése után. Vasvári Kovács egy könyvet morzsolst szét szemében és mondta:

— Nem viszek többé keresztet. Ez volt az utolsó!

Méltó apotheosisa volt ez az ő funeratóri működésének.

Mint színész akkor tűnt föl, mikor Molnár György a budai népszínházat megalapította. Tehetség és hajlam vontatták őt a színészet tövises pályára. Már kora ifjúságában a színpadra lépett, majd kiútvén a szabadságharc, beállott tüzérnek s mint főhadnagy küzdötte végig a szabadságharcot, két sebet is kapott a térédn. A szabadságharc lezajlása után újból beállt színésznek, Kesőbb Kassával együtt a nemzeti színház balettjének lett tagja s mint ilyen, egy ízben nagy tűzveszedelemtől mentette meg a nemzeti színházat; majd 1886-ban e népszínházhoz szerződött, hol jóízű apizód alakokat kreált. Tipikus, vén rektorok, érdemekben megöszült bakterek, részeges kántorok, cigányok s más hasonlótípusu egyének találtak benne mesteri alakítóra. 1890-ben saját kérelmére, nyugdíjazta a népszínház igazgatósága.

Egészszegyes humoru s a régi tablóiró módihoz görcsösen ragaszkodó konzervatív ember volt, kinek ötletei és anekdotái sok derült perczet szereztek már nekünk, késő epigonoknak.

Ő volt az, a ki az 1885-iki országos kiállítás alatt annak területén lombokból és gallyakból azt az utvszót készíttette, melyre

bizonyára még élénken emlékszik mindenki, meg arra a rimre is, a melyt róla kovácsolt:

„Itt a világ közepe,
Ha nem hiszed, menj bele.”

Az utóbbi időben kezdett megbarátkozni a halál gondolatával. Szobáját a nagy-szurányi színesmenedékközben teleagatta a gyász jelvényeivel. Már évek óta mindennap abban a koporsóban aludt, a melyben meghalt s a melykben eltemetni fogják. E koporsót egy asztalos barátjától kapta s az agg. funérátor e koporsót náiv hazahátságból nemzeti színűre festette.

A színesélet drámájának utolsó fejezete lejártszódt, a hős meghalt, a függöny le-gördült. De a közönség nem tapsol, — a közönség a részvét könnyűtjéjü a derék férfi koporsójára.

Ki annyi nagy embert kísért öök nyugalomra, most végre maga is megtért pi-henni! . . .

Nyugodjék békével! . . .

Eletrajzi adatai a következők:

Vasvári Kovács József született Pakson 1832. évi február hó 17-én. Már iskolás diák korában ellenállhatatlan vonalmat érzett a színpad iránt s 18 éves korában, 1850. évi október 2-án szülei minden ellenzése dacára, felcsapott Baes Károly színgazgató Kalocsán működő társulatához tagnak. A népszínházhoz 1886. évi május 6-án lett mint rendes tag szerződötve s itt is ünnepelte meg színeszkedésének 40 éves jubileumát 1890-ben. Nyugdíjaztatása — saját kerelmere — 1892. évi április 1-én történt. A színesznegyed-egyesületől 1. osztályu nyugdíja — évi 810 forintot — élvezte. A megboldogult érdekes naplót vezetett életéről, a melybe ennek minden jelentékenyebb mozzanata fel van jegyezve. Érdekes gyűjtte ténye volt az általa vitt jelesek keresztjeinek gyászfatyoláiból s korszorú-leveleiből. Ezeket a surányi menház muzeumának hagyományozta. — Megtakarított pénzéből 1000 firtól szóló takarékpénztári könyvecskéjét bizalmasánál Schwáb koreszmárosnál deponálta. Midőn megkérdezték, van-e elismervénye a könyv átadásáról, mindig azt felelte:

— Minek az becsületes emberek között.

Vasvári Kovács József a nagysurányi menház megnyitása óta lakója volt a menháznak, a hová már törődötten vonult be.

Halála heveny hörghurut és vesebaj volt. Korá tavasszal meghült s lengyelország kirándulásáról hazatérve baja mindinkább súlyossa vált. Halála ma reggel következett be a nagysurányi menházban.

Az országos színeszgyesület, melynek nyugdíjas tagja volt, ma delután a gyász ügyében ülést tart s a halál hírére ugy a nyugdíjhoz, mint a népszínház épületére kitétek a gyászlobogót.

Temetése Nagy-Surányban lesz csütörtökön.

Hirek.

— **Előfzetőinkhez.** A

„Zombor és Vidéke” folyó évi október hó 1-től politikai napilappá lett. Mi tudatában vagyunk azon kötelezettségeknak, melyeket a naponként való megjelenés reánk ró, s bár nem gondolunk arra, hogy afővárosi napilappal keljünk versenyre, mégis leg-főbb törekvésünk az leendő, hogy olvasó közönségünk minden fontosabb eseményről lapunk útján nyerje az első — lehető ki-merítő értesülést. Heti mellékletünket, a „Bácskai Karezos“-t ezentul is rendszeren veendik olvasóink, azokivül minden előfzetőnk karácsonyi ajándékul a „Bácskai Naptár“-t kapja, melyről bizvást elmondhatjuk, hogy ily terjedelmű és ily értékes tartalmu naptár nem csak a Bácskában, de vidéken egyáltalán még meg nem jelent. Ezen általunk nyújtott előnyökkel szemben

természetesnek fogják olva-óink találni, ha az eddigi előfzetési árakat esekoly mérvben emeltük. A „Zombor és Vidéke” előfzetési ára f. évi október hó 1-től egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt leendő. Azon tisztelt előfzetőinket, kik előfzetési díjaikat ez év végéig küldötték be, az 1 frtnyi különbözethetnek mielőbb leendő szives beküldésére tisztelettel kérjük.

— **A zombori kereskedő ifjak** 800 koronát adtak át Zombor város törvényhatóságának ösztöndíj czélokra. A város közsönnettel vette át az adományt s alapító levelet fog kiállítani.

— **Falcione Gyula ösztöndíj.** Ki hallotta valaha ebben a nemességet firtó világban, hogy a magyar nemesség valakinek hátrányára váljék. Hát biz megessett az, hogy egy magát olasz nemesnek valló gazdag ur, néhai Falcione Gyula híres alapító levele-ben kikötötte, mikép a 600 firtos ösztöndíjakat nemesi család ivadéka ne kaphassa. Ez az intézkedés az alapítónak ma már, midőn a nemesi előjogok is elenyésztek, ugyancsak abszurdum s mi sem lehetne komikusabb, mint ha egy jellemes, derék államtisztviselő fia csak azért nem részesülhetne ezen ösztöndíjban, mert elég „pech“-je van, hogy magy-ar nemes. Az ilyen nemességet is meg kellene közzönni.

— **A kövezés.** Ma-holnap városunk minden utczája ki lesz kövezve. A város közgyűlése ismét egy esonó utca kikövezését rendelte el s kölcsön adott a kövezési alapnak 6000 firtot, vagyis egyik zsebéből kivett 6000 firtot s betette a másikba.

— **„Hamis ezüst forintosok”** czim alatt közölt hírnök kiegészítéseül jelenthetjük, hogy a zombori rendőrség a nyomozást igen ügyesen teljesíti. A kínél a hamis ezüst forintosokat találtak. — Pavkov Szava töredelmes vallomást tett. A pénzhamisító gépet Ó-Szivacson a háza mögötti szalmába rejtette. Büntársai Csupin Gyuka és Sztanimirov Gyuricza, kiknek elfogatása iránt, a csendőrség táviratilag megkerestetett.

— **Az élelmes vállalkozó.** Nagy disputa volt a f. hó 3-án megtartott városi közgyűlésen Messinger József vállalkozó esinyje fölött, melyel a várost meg akarta károsítani. Ó léven ugyanis a városi kórház élelmezője, számláiban több levesről tett emlitest, — mint a mennyit főzött s így dupla krétával csinálta a kontót is, a mit a keres-márosok már jóval előbb megeselekedtek, mint ő. A jó öreg Donoszlovits számvevő hol észrevette, — hol nem a dupla krétát s Messinger jobb szerette, ha nem vették észre. Egyszer azonban változott az idők sora. Donoszlovits nyugdíjba lépett s helyét a nagy pipájú Heinecz Kálmán foglalta el, a ki (Magdolnájá ne legyen!) mindjárt kinezeltte a turpisságot s Messinger uram körmire kop-pintott. Ezt jelentették be a városi közgyűlésnek azzal, hogy — ha még egyszer megtörténik, akkor Messinger többé nem főz levest a kórházi vendégeknek. Föl áll erre Karakasevits Milivoj biz. tag s szerb nyelven a kö-vetkező anekdotát mondotta el: A nyugalmazott generális 17 éves leánykáját megszők-tette a klavirmajster s a míg a magukkal vitt gyémánt fülbevalókból tellett, együtt bökdöstek a klavirt. Hanem aztán elfogyott az aprópénz s klavirmesternek is visszakereltt jönni: órákat adni, ergo vissza hozta a kis-asszonyt. Képzeltetni a nyugalmazott gene-rális főháborodása, midőn leánya könyes szemmel elebeál s bocsánatáért eszedzik: „Szedte-vette! Teringett! Ezer kártás és bomba! Azt mondom én neked, te leány, azt mondom, s jól értsd meg, hogy — igen azt mondom: *ez többet meg ne történjék!* Szapperlot noch-mal hinei!” Így tesz a város is Messingerrel. Azt mondja neki: többet meg ne történjék az, hogy becsapja a várost. Szerinte el kéne őt szimpliziter csapni. Per-se Karakasevits e józú adomát szerből mondotta el, a mit a bizottsági tagok nagy része nem értett meg szerencséjére Messin-

gernek, a ki mégis csak megmaradt kórházi főlkutának. Csak aztán többé el ne szózza a számlákat.

— **Szerelmi tragédia.** Topolyai levelezőnk írja: A tegnapi vásár a folytonos esőzés miatt alig volt megtartható, csak egyik lazickonyhában volt tulságosan hangos díno-danom. Ott mulattak a falu legényei, a holnap bevonuló utjonczok, kik patyolat in-güket ócska mundurral, foltos nagy bakancs-csal feleserélik. Legvirágosabb kedve volt Rajcsár Ferencznek, ki szakadatlanul táncolt hü szeretőjével s dobálta a pénzt a primás-nak, hogy csak egymásután húzza azokat az elkieseredett baka nótaikat. Hej ha szegény Rajcsár tudta volna, hogy ez az ő utolsó csardása. Tőke István már régi haragosa volt Rajcsárnak, mert ő is azt a leányt sze-rette, kit Rajcsár mátkájának nevezett, de abból kikoszarzatott. Ez mindig fájt Tőkének és most azt mondta, hogy míg Rajcsár ka-tona lesz a leányt mégis feleségévé teszi, addig meg fogja ő a világnak mutatni. Meg-tudta ezt Rajcsár is és csak kereste az alkalmat, hogy találkozzék a hetvenkedővel. Történetesen Tőke is betoppant a mulatók közé. Alig vette Rajcsár észre, már repültek a boros üvegek feje felé. Tőkét fogták és egyszerűen kidobták s folyt a tánc tovább. Kivülről hallatszott a bosszuhang. Megállj kutya, véred még ma folyni fog! Bent nem törődtek vele, folyt a tánc tovább. Folyt egészen éjféli utáni 1 óráig. Rajcsár ekkor zenével kísértette magát hazafelé. Utközben azonban ráesett Tőke István és éles hosszú kését tövig dőfte a szerencsétlen szívébe. Rajcsár vértől borultán eszméletlenül össze-rgyogott. Az orvos azt állítja, hogy nem éri meg a reggelt. A gyilkost a csendőrök elfogták.

— **Tisza Kálmán-falva halad.**

Bács megye alispánja arról értesítette Zombor szab. kir. város törvényhatóságát, hogy Tisza Kálmán-falva nagyközségé alakult át. Hjah, nem is hiába vette föl a telep a híres nevet!

— **Régi Bűn.** Hevér Géza Szabadka főkapitánya három év előtt, egy esztendei kínos szenvedés után, meghalt. Már akkoriban városszerzte az a hír járta, hogy egy rossz híru ház tulajdonosnője mérgezte meg a kapitányt boszubból. Bizonyíték nem volt a dologra, hűt abba hagyták. Pár nap előtt azonban — mint a Magyar Néplap jelenti, egy uri ember följelentése folytán, Szalay Mátyás rendőrfőkapitány több a följelentésben elsorolt ember kihallgatása után, letartóztatta Petics Gergelyné kuruzsoló asszonyt, a kit az a vád terhel, hogy ötven forintért ő adott lassan ölő mérget a Hevér Géza gyilkosának.

— **Iparos-tanonczok segélyezése.**

Szegeden — közüdomásulag ipari szakisko-lát létesített a kereskedelmi miniszter s fel-hívta városunkat is, hogy tegyen alapítványo-kat iparos-tanonczok kiképzése iránt. A város tekintettel mostoha anyagi viszonyaira, egy 120 firtos alapítványt már is létesített, de föl fogja hívni a zombori általános ipar-tesztületet, hogy az ösztöndíj alapítvány ügyét tegye magáévá s tegye lehetővé, hogy zom-bori iparos-tanonczok alapos szakki képez-tesítésben részesüljenek.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszál-lító) selymgyára Zürichben, a **privátmegrendelők lakására közvetlenül szállit: fekete, fehér és színes selyemszőveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krtig postabér vámentesen, sima, csikos koczkázott és mintázot-takat, damasztot stb.** (mintegy 240 külön-böző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban.) Minták póstaforudulóval kül-tenek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros levelezőlappokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

— **Egy felső gymnasiumi tanuló ügyvédi vagy más irodában alkalmazást keres. Ertesítést a kiadóhivatall ad, a hová esetleg ajánlatok is inté-zendők.**

11 Sorsjegy 10 ft —
6 " " 5 ft 50
Díjmentes és hurásjegyért 20 krajcár beklenditendő

és NIKOLITS ISTVÁN

fúszerekeskedéssel városi ház épület.

füszerekeskedéssel városi ház épület.

füszerekeskedéssel városi ház épület.

Utolsó-
előtti
hét.
Főnyeremény
Lembergi
kiaíltási
60.000
forint
Sorsjegyek 1
1 ft.

A lembergi országos

kapható:

hírlap sorsjegy-kiadásán
Bécs, Barntsch-utca 4.

Üzleti hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Zomborban, a fő- (Kossuth)-utcában lévő Klein Ede-féle** üveg-, edény- és porcellán-üzletet f. hó 17-én megvettem, s azt a kor igényeihez képest a legdivatosabb s legjobb minőségű árukkal fogom újra felszerelni. Midőn ezt a mélyen tisztelt közönség szíves tudomására hozom, egyszersmind bátorlalom fölkeríteni, hogy üzletemet nagybecsű látogatásával megüdvözölni szíveskedjék.

Különösen ajánlom divatos függő-lámpa és majolika-disztágyaimat, terracotta- és sydlolit-figuráimat, china-ezüst edényeimet s francia baccarat-ivó-készleteimet.

Az üvegkereskedés szakmájába vágó mindennemű üvegezést, templom-épület, kirakat-tábla és képkeretek elkészítését a legelővidebb idő alatt pontos kivitelben elvállalom.

Miután én céztársra vagyok a farkasvölgyi világhírű üvegtáblagyárnak, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű és legolcsóbb üvegtáblával szolgálhatom ki t. vevőimet.

Üzletemet a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam

kitűnő tisztelettel

Pock László.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA.

Az arcbőr szépítése és finomítása.

ZSIRPUDER.

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rozsa-szín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB

finom toilette-szappanok gyárosa és illatszerek főraktára Bécs 1. Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legjobb illatszert-, drogua- és gyógyszerárakban.

Téglagyári-gépek

körkemenczék

legjobb rendszer szerint valamint téglagyárak, chamotte-gyárak, agyagesó-gyárak, horgony-fedel-cserép-gyárak, cement-gyárak, gypszgyárak teljes berendezését epugy egyes gépeket szállit

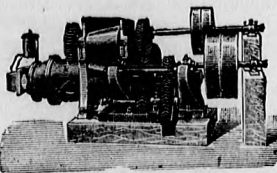
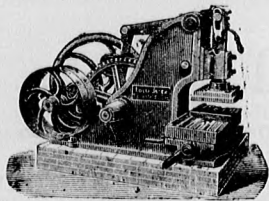
Jäger Lajos, Köln.

Ehrenfeldi téglagépgyár magyarországi vezérigénysége:

GEDEON és KONT ezelőtt **GEDEON J. mérnök-**
mérnöki irodája **Budapesten, Váci-körút 68., Alkotmány-utca 31.**

Körkemenczék szabadalmazott szárító berendezéssel vannak ellátva. Legesekélyebb tüzelő-anyag fogyasztás. Csekély építési költségek. Igen egyszerű kezelés. Évi 300 ezer darab téglagyártásánál már igen jövedelmező.

2-3

A legjobb és legegészségesebb francia cigaretta-papír a

LEGLORIA

Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!

József Bardou és fiától Perpignan és Párisban. Kapható minden tőzsdé, papirkereskedésben.

Ő es. és kir. fensége
JÓZSEF FŐHERCEG
udvari szállítói

Walser Ferencz-féle

ALAPITTATOTT
1858.

ELSŐ MAGYAR GÉP- ÉS TŰZOLTÓ-SZER-GYÁR

Harang- és ércöntőde részvény-társaság
BUDAPESTEN, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. sz.

Következő főosztályokat foglal magában:

10—13

I-ső osztály.

TŰZFECSKENDŐK gőz- vagy kézhajtásra, kerti fecskendők, víz-szállítók, mindennemű tűzoltószerek, vízfordók, létrák, egyéni felszerelések, tornaeszközök, közszolgálati szerek és eszközök, nevezetesen: utcai locsoló-gépek, utca-öntöző-kocsik, himbatargonczák szeméthordásra és utcák locsolására, pöczegődör- és esatoma-tisztító gépek légszivattyúval (nappali bűzmentes munkához), fertőtlenítési szerkocsik, mentősisak füst- és fojtógázok (borpince) ellen

II-ik osztály.

VIZMŰVI OSZTÁLY. Szivattyúk minden ezera és minden nagyságban bármint folyadékok szállítására, minden a vízműtani szakmába vágó gépek, vízvezetékek ipari vagy gazdasági célokra, vízvezetékek városok számára, nyilvános vagy községi fürdőkházak, ház; vízvezetékek, fürdők, bűzmentes árnyékszék, esatornázások, központi fűtések lég-, víz- vagy gőzzel, megleghazak fűtési berendezése, forrásvíz emelőgépek (Oellwter Walser-féle szabadalom) ásványvizek palackozására.

III-ik osztály.

ÉRCZ- ÉS HARANGÖNTŐDE. Harangok minden nagyságban, összhangzó harangcsoportok, szabadalmazott felszereléssel és vasharanglábak, ércöntvények rajz vagy minta szerint ipari és forgalmi célokra.

IV-ik osztály.

SISAK ÉS KATONAI FELSZERELÉSEK. Sisak, sapkák, bármely egyenruházott csapatok részére szükségelt fővegneműek vas, érc, bőr vagy szövettől, oldalfegyverek, bőrárúk, szájneműek és teljes egyéni felszerelések.

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentve szolgáltatnak.

A „Zombor és Vidéke” könyvnyomdája.

A könyvnyomda üzleti vezetőjéül **Klein Simon** urat s technikai vezetőül **Bosnyák Ernő** urat szerződtettük.

Értesítjük a közönséget, hogy f. évi november hóban egy 1895-re szóló nagyszabású „Bácskai Naptár”-t adunk ki, melyre 1 frtjával előjegyzéseket már most is elfogadunk. A naptár egy teljes czimtárral lesz összekötve, mely kalauzul szolgál Bács megye közigazgatási, bírósági, pénzügyi, tanügyi, vasuti, mérnökari, vallásügyi stb. stb. szervezetére nézve s így minden művelt ember számára nélkülözhetetlen kézikönyvül szolgál.

Egyszersmind felhívjuk a mélyen tisztelt ügyvédi kar figyelmét a folyó évi november 1-én életbe lépő 1893. évi XIX. t. cz. szerint szükségeslendő ügyvédi blanquetákra, melyek közül az új törvény szerinti

keresetet, ellentmondást és fizetés meghagyás iránti kérvényt

100 darabonként 1 frt 80 krajczárjával készítünk.

Ügyvédi költségjegyzék 4 oldalú névvel	100 drb 1 frt 80 kr.
Intő levelek	500 drb 5 frt — kr.
Tudósító lapok	500 drb 3 frt — kr.
Negyedrét levelek vonalozva	500 drb 6 frt — kr.
Levélborítékok mindenféle színben	500 drb 2 frt 50 kr.

30 frtot tulhaladó megrendelések bérmentve szállítanak,

A kiadásunkban megjelenő „Zombor és Vidéke”-re előfizetést bármely hó 1-től és 15-étől fogva elfogadunk.

A nagyérdemű közönség jóindulatába ajánlva vállalatunkat, maradtunk

Zombor, 1894. szeptember hóban,

hazafias tisztelettel

A „Zombor és Vidéke” könyvnyomdája.